

نام و نام خانوادگی:

زمان برگزاری: ۱۵ دقیقه

نام آزمون: منطق درس ششم تستی

تاریخ آزمون:

۱) قضایای «ما انسان‌ها متفکر هستیم» و «هر مسلمانی نمازخوان است» چه نوع قضایایی هستند؟

- ۱) شرطی - حملی ۲) شرطی - شرطی ۳) حملی - شرطی ۴) حملی - حملی

۲) کدام قضیه، قضیه شخصی است؟

- ۱) برخی فلاسفه جدید غربی برهان نظم را نمی‌پذیرند. ۲) هر امر منظمی نشان از یک مدبر و ناظم دارد.
 ۳) برهان اخلاقی کانت وجودی نامتناهی را اثبات می‌کند. ۴) هر فیلسوف خداآوری سعی در ارائه استدلال برای وجود خدا دارد.

۳) کدام گزینه تفاوت قضیه محصوره و شخصی و کدام گزینه عامل تعیین کیفیت قضیه را به درستی نشان می‌دهد؟

- ۱) کلیت موضوع - نسبت قضیه ۲) محمول قضیه - موجه یا سالبه بودن قضیه
 ۳) ایجاب یا سلبی - کلیت موضوع ۴) کلی یا جزئی بودن - وجود سور

۴) نوع قضایای حملی «این نیز بگذرد - هیچ کس نیامد - هر سخن جایی و هر نکته مکانی دارد» به ترتیب عبارتند از:

- ۱) شخصی - محصوره - محصوره ۲) شخصی - شخصی - محصوره ۳) محصوره - شخصی - شخصی ۴) محصوره - شخصی - محصوره

۵) کدام یک از موارد زیر «قضیه» هستند و چرا جملات انشایی در منطق بررسی نمی‌شوند؟

- ۱) که گفت برو دست رستم ببند - بیانگر تمایلات و احساسات انسان هستند.
 ۲) هر که آمد به جهان، نقش خرابی دارد - قابلیت صدق و کذب ندارد.
 ۳) در کار خیر حاجت هیچ استخاره نیست - بیانگر تمایلات و احساسات انسان هستند.
 ۴) کاشکی هستی زبانی داشتی - قابلیت صدق و کذب ندارد.

۶) کدام یک از قضایای زیر شخصی است؟

- ۱) کلمات، بیانگر تصورات ذهن‌اند. ۲) انسان در پس زبانش پنهان است.
 ۳) مسلمان، حضرت محمد را به عنوان خاتم پیامبران باور دارد. ۴) مجموعه اعداد طبیعی، مجموعه اعداد فرد را دربرمی‌گیرد.

۷) کدام یک از قضایای زیر محصوره نیست؟

- ۱) هر کلاغی سیاه است. ۲) حسین دانش آموز باهوشی است. ۳) هیچ دانشمندانی بی‌سواد نیست. ۴) برخی از حکومت‌ها مردمی هستند.

۸) به ترتیب، ذکر کدام عبارت در رابطه با قضایای محصوره و شخصی صحیح است؟

- ۱) موضوع آن لزوماً معین نیست - سالبه یا موجهی جزئی است. ۲) درباره‌ی افراد نامحدود است - موضوعی مشخص ندارد
 ۳) چندین شکل دارد - سور و نسبت ندارد ۴) متشکل از سور و نسبت است - لزوماً درباره‌ی یک شخص نیست

۹) درباره «سور قضیه» کدام گزاره درست است؟

- ۱) مقدار و تعداد مصادیق موضوع را تعیین می‌کند. ۲) دامنه مصادیق موضوع را مشخص می‌کند.
 ۳) فقط در قضایای حملی کاربرد دارد. ۴) دامنه مصادیق مفهوم جزئی را مشخص می‌کند.

۱۰ در رابطه با جملات زیر کدام گزینه نادرست است؟

- الف) علاقه هرمان هسه به عرفان شرق ناشی از درون گرایی او و توجه او به حقایق روانی بود.
 ب) اهداف مارکسیسم محقق نمی‌شود، اگر دولت به اقتصاد مسلط نباشد.
 ج) مکتب فلورانس یک مکتب سیاسی و فلسفی نبود.
 د) لنین در دوران تبعید با یک دختر مبارز ازدواج کرد.

- ۱ جمله (الف)، یک قضیه حمله‌ی موجهه است.
 ۲ جمله (ج)، یک قضیه حمله‌ی سالبه است.
 ۳ جمله (ب)، یک قضیه حمله‌ی سالبه است.
 ۴ جمله (د)، یک قضیه حمله‌ی موجهه است.

۱۱ در کدام گزینه قضیه اول «شخصیه» و قضیه دوم «محصوره» است؟

- ۱ فداکاری و ایثار، ریشه در فرهنگ ملت دارد. - انسان، ذاتاً گرایش به اجتماع دارد.
 ۲ عده‌ای از افراد، این عمل را نپسندیدند. - بازدیدهای امروز موزه، از دیروز بیشتر بود.
 ۳ تعداد مجلات فروخته شده در سه ماهه اول سال، در نمودار آورده شده است. - هنر جان‌مایه نزدیکی‌هاست و شاید آغازی بر یک عشق پایدار.
 ۴ او بیشتر اوقات را در حال مطالعه است. - حاضران مجلس به نشانه اعتراض جلسه را ترک کردند.

۱۲ در کدام یک از گزینه‌های زیر، سور جزئی نمی‌باشد؟

- ۱ بعضی کارگزاران بورس، تهرانی نیستند.
 ۲ افراد، بدون واکسیناسیون حق رفتن به حج را ندارند.
 ۳ برخی از مزایای بیمه، شامل افراد بیمار می‌شود.
 ۴ بعضی از اموال افراد، شامل مالیات نمی‌شود.

۱۳ به ترتیب در کدام یک از گزینه‌های زیر، قضیه‌ی اول، قابلیت صدق و کذب را دارد و قضیه‌ی دوم قابلیت صدق و کذب را ندارد؟

- ۱ مجموع زوایای مثلث ۱۸۰ درجه است - آیا تکالیف خود را خوب انجام داده‌اید؟
 ۲ امروز بعد از ظهر به من زنگ بزن - خورشید دور زمین می‌گردد.
 ۳ پایتخت ایران، تهران است - هیچ مؤمنی در نماز خود کاهلی نمی‌کند.
 ۴ امروز بعد از ظهر به من زنگ بزن - آیا تکالیف خود را خوب انجام داده‌اید؟

۱۴ قضایای «هر قطاری وقتی وارد ایستگاه می‌شود بوق می‌زند»، «این تلاش شما قابل تقدیر است» و «انسان عاقل از کار خود لذت می‌برد» به ترتیب چه

نوع قضایایی بوده و موضوع آن‌ها کدام است؟

- ۱ «موجهی کلی، قطار» - «شخصیه، این تلاش شما» - «موجهی کلی، انسان عاقل»
 ۲ «موجهی کلی، بوق زدن» - «موجه کلی، تلاش» - «موجهی جزئی - انسان عاقل»
 ۳ «سالبه کلی، وارد ایستگاه شدن» - «شخصیه، تلاش شما» - «موجهی کلی، لذت کار»
 ۴ «موجهی کلی، قطار» - «سالبه کلی، قابل تقدیر» - «موجهی کلی، لذت کار»

۱۵ کدام گزینه در مورد قضیه صدق نمی‌کند؟

- ۱ حتماً دارای حکم و قضاوت است. ۲ می‌تواند صادق باشد. ۳ دارای خبر است. ۴ حتماً مطابق با واقعیت است.

۱۶ نوع حمله‌ی یا شرطی بودن گزاره‌های زیر در کدام گزینه به درستی ذکر شده است؟

- الف - سعادت گرچه بی‌رنگ است، ارادت همچنان باقیست.
 ب - گر خدا خواهد نگفتند از بطر / پس خدا بنمودشان عجز بشر
 ج - تا نیایی گره از کار بشر و نشود.

- ۱ حمله - شرطی - حمله ۲ شرطی - شرطی - حمله ۳ حمله - شرطی - شرطی ۴ شرطی - حمله - شرطی

۱۷ کدام قضیه، قضیه شخصیه است؟

- ۱ ۱۵ مرداد ماه ۱۳۸۰ هجری شمسی، تصادف سنگینی شد!
 ۲ دقیقاً محله ما، زیباترین منطقه شهر است.
 ۳ در سال ۱۲۱۲، بزرگ‌ترین درگیری بشریت آغاز شد.
 ۴ خسرو آواز ایران، در ۱۷ مهر ۱۳۹۹ درگذشت.

۱۸ کدام یک از گزینه‌های زیر قابلیت صادق یا کاذب بودن را دارند؟

- ۱ اجسام فلزی گرما را منتقل نمی‌کنند. ۲ شاید این جمعه بیاید شاید. ۳ تکالیف را با دقت انجام بده. ۴ به به این هوای زیبای بهاری.

۱۹ تفاوت دو قضیه موجبه جزئی و شخصیه در چیست؟

- ۱ در قضیه موجبه جزئی، موضوع، مفهومی کلی است و در قضیه شخصیه موضوعه مفهومی جزئی می‌باشد.
- ۲ در قضیه موجبه جزئی، موضوع، مفهومی جزئی است و در قضیه شخصیه، موضوع، مفهومی کلی می‌باشد.
- ۳ در قضیه موجبه جزئی، سور، مفهومی جزئی است و در قضیه شخصیه، موضوع، مفهومی کلی می‌باشد.
- ۴ در قضیه موجبه جزئی، سور، مفهومی کلی است و در قضیه شخصیه، سور، مفهومی جزئی می‌باشد.

۲۰ کدامیک از موارد زیر در بردارنده تعریف قضیه حملی است؟

- ۱ به قضیه‌ای که در آن به ثبوت یا نفی چیزی برای چیزی حکم می‌شود، قضیه حملی می‌گویند.
- ۲ به قضیه‌ای که در آن به اتصال یا انفصال میان دو نسبت حکم شود، قضیه حملی می‌گویند.
- ۳ به قضیه‌ای که بازگوکننده تمایلات و خواسته‌های انسان است، قضیه حملی می‌گویند.
- ۴ به قضایای در بردارنده امر، نهی و پرسش، قضایای حملی می‌گویند.

پاسخنامه تشریحی

- ۱ در قضایای حملی چیزی را به چیزی نسبت داده یا از آن سلب می‌کنند، البته بدون هیچ شرطی. **۱ ۲ ۳ ۴ ۱**
- ۲ موضوع این قضیه، مفهومی جزئی است؛ بنابراین قضیه شخصی می‌باشد. اما دیگر گزینه‌ها موضوع کلی دارند و قضایای محصوره هستند. **۱ ۲ ۳ ۴ ۲**
- ۳ کلی یا جزئی بودن قضیه (کلیت یا جزئی بودن) عامل تمایز قضیه شخصی از محصوره است و کیفیت قضیه به واسطه نسبت قضیه (موجه یا سالبه بودن) تعیین می‌گردد. **۱ ۲ ۳ ۴ ۳**
- ۴ در قضیه «این نیز بگذرد» موضوع جزئی است، پس قضیه شخصی است. در دو جمله بعدی موضوع کلی و در نتیجه قضیه محصوره است. **۱ ۲ ۳ ۴ ۴**
- ۵ در گزینه ۱ و ۴، قسمت اول، جمله انشایی است، اما در گزینه ۲ و ۳، قسمت اول قضیه است. علت اینکه جملات انشایی در منطق بررسی نمی‌شوند، آن است که این جملات قابلیت صدق و کذب ندارند. **۱ ۲ ۳ ۴ ۵**
- ۶ قضیه شخصی قضیه‌ای که موضوع آن جزئی یا یک مجموعه باشد. در گزینه شماره ۴ مجموعه اعداد طبیعی یک مجموعه است بنابراین شخصی است اما در گزینه‌های دیگر همه قضایا محصوره است. در گزینه شماره ۱ کلمات، یعنی هر کلمه‌ای و در گزینه شماره ۲ انسان یعنی هر انسانی و در گزینه شماره ۳ مسلمان، یعنی هر مسلمانی بنابراین گزینه‌های ۱ و ۲ و ۳ همه محصوره هستند. **۱ ۲ ۳ ۴ ۶**
- ۷ «حسین» مفهومی جزئی است، لذا قضیه «حسین دانش‌آموز باهوشی است»، شخصی است و محصوره نیست. توضیح نکات درسی: قضیه محصوره، قضیه‌ای است که موضوعش کلی باشد. بررسی سایر گزینه‌ها: گزینه ۱: این قضیه محصوره است، زیرا موضوعش «کلاغ» است که مفهومی کلی است. گزینه ۳: این قضیه محصوره است، زیرا موضوعش «دانشمند» است که مفهومی کلی است. گزینه ۴: این قضیه محصوره است، زیرا موضوعش «حکومت» است که مفهومی کلی است. **۱ ۲ ۳ ۴ ۷**
- ۸ اگر موضوع قضیه، شخص یا چیز یا مجموعه‌ی معین نباشد و شامل افراد و چیزهای متعدد شود، به آن قضیه‌ی محصوره می‌گویند این قضایا شامل دو بخش سور و نسبت هستند. اگر موضوع قضیه، یک شخص یا یک شی یا یک مجموعه‌ی خاص باشد به آن شخصی می‌گویند. **۱ ۲ ۳ ۴ ۸**
- ۹ سور یک قضیه تعداد و مقدار مصادیق یک موضوع را مشخص نمی‌کند، بلکه فقط محدوده و دامنه آن را تعیین می‌کند (رد گزینه ۱). قضایای شخصی در عین حال که حملی هستند سور ندارند (رد گزینه ۳). مفهوم جزئی موضوع قضیه شخصی قرار می‌گیرد که سور ندارد (رد گزینه ۴). **۱ ۲ ۳ ۴ ۹**
- ۱۰ برخلاف سایر جملات که حملی هستند، جمله (ب) یک جمله شرطی متصل است. چنانچه موضوع در قضیه حملی یک شخص، یک شیء یا یک مجموعه معین باشد به آن قضیه شخصی می‌گویند و در صورت عدم معین بودن موضوع، به قضیه محصوره می‌گویند. به نظر می‌رسد نمی‌توان عبارت «تعداد مجله‌های فروخته شده در سه ماهه اول سال» را یک مجموعه معین دانست زیرا نوع مجلات و سال مدنظر نامعین است. با این وجود طراح محترم سؤال نظریه گزینه سوم داشته‌اند. **۱ ۲ ۳ ۴ ۱۰**
- ۱۱ در گزینه ۲، منظور از افراد همه افراد است پس سور یا دامنه جزئی نمی‌باشد. در گزینه‌ی (۱) مورد اول جمله خبری و قابل صدق و کذب و جمله دوم انشایی است و غیر قابل صدق و کذب. **۱ ۲ ۳ ۴ ۱۱**
- ۱۲ اولی محصوره موجهی کلیه و موضوع آن قطار است. دومی شخصی و موضوع آن این تلاش شما است. سومی محصوره موجهی کلیه و موضوع آن انسان عاقل است. **۱ ۲ ۳ ۴ ۱۲**
- ۱۳ قضیه عبارت است از کلمات و عباراتی که روی هم رفته یک جمله با معنا می‌سازند و دارای حکم و قضاوت است، یعنی می‌تواند صادق یا کاذب باشد. صادق = مطابق با واقعیت کاذب = عدم مطابقت با واقعیت **۱ ۲ ۳ ۴ ۱۳**
- ۱۴ در قضایای شرطی بین دو قسمت باید حکم به اتصال یا انفصال شود که در عبارت اول وجود ندارد. پس این گزاره یک قضیه حملی است (رد گزینه ۲ و ۴). عبارت «اگر نیایی گره از کار بشر و نمی‌شود»، یک قضیه شرطی است (رد گزینه ۱). **۱ ۲ ۳ ۴ ۱۴**
- ۱۵ موضوع قضایای محصوره همواره کلی و موضوع قضایای شخصی، جزئی است. تشریح گزینه‌ها: گزینه ۱: موضوع «یک تاریخ مشخص» است و یک مفهوم جزئی است، پس قضیه شخصی است. گزینه ۲: موضوع «محلّه ما» است و یک مفهوم کلی است، پس قضیه محصوره است. گزینه ۳: موضوع «یک تاریخ» مشخص نیست (سال ۱۲۱۲ شمسی یا قمری یا میلادی؟) پس قضیه محصوره است. گزینه ۴: «خسرو آواز ایران» است که یک مفهوم کلی است، زیرا تمام القاب کلی هستند؛ پس قضیه محصوره است. **۱ ۲ ۳ ۴ ۱۵**
- ۱۶ تنها جملات خبری هستند که قابلیت صادق یا کاذب بودن را دارند. از آن‌جا که وظیفه منطق جلوگیری از خطای اندیشه است و جملات انشایی (امری، پرسشی، تعجبی و ...) را نمی‌توان صادق یا کاذب دانست، پس این دسته از جملات در منطق بررسی نمی‌شوند. توضیح نکات درسی: به جملات بامعنایی که درباره چیزی خبر می‌دهند و می‌توانیم درباره صدق (درستی) یا کذب (نادرستی) آن‌ها سخن بگوییم «قضیه» می‌گویند. **۱ ۲ ۳ ۴ ۱۶**

- ۱۹) در قضیه محصوره موضوع قضیه کلی می‌باشد و قضیه موجبه جزئی از انواع قضیه محصوره محسوب می‌شوند. بنابراین موضوع در قضیه موجبه جزئی، «کلی» می‌باشد. در قضیه شخصیه موضوع قضیه، مفهومی «جزئی» می‌باشد.
- ۲۰) به قضیه‌ای که در آن به ثبوت یا نفی چیزی برای چیز دیگر حکم می‌شود، قضیه حملی می‌گویند. در این قضیه، سه امر، موضوع، محمول و نسبت وجود دارد و محمول قضیه برای موضوع آن ثابت و یا نفی می‌شود.
- تشریح گزینه‌های دیگر:
- گزینه «۲»: این گزینه دربردارنده تعریف قضیه شرطی است.
- گزینه «۳»: این گزینه از ویژگی‌های جملات انشایی می‌باشد.
- گزینه «۴»: این گزینه نیز بازگوکننده یکی از خصوصیات جملات انشایی است.

پاسخنامه کلیدی

۱	۱	۲	۳	۴
۲	۱	۲	۳	۴
۳	۱	۲	۳	۴
۴	۱	۲	۳	۴
۵	۱	۲	۳	۴

۶	۱	۲	۳	۴
۷	۱	۲	۳	۴
۸	۱	۲	۳	۴
۹	۱	۲	۳	۴
۱۰	۱	۲	۳	۴

۱۱	۱	۲	۳	۴
۱۲	۱	۲	۳	۴
۱۳	۱	۲	۳	۴
۱۴	۱	۲	۳	۴
۱۵	۱	۲	۳	۴

۱۶	۱	۲	۳	۴
۱۷	۱	۲	۳	۴
۱۸	۱	۲	۳	۴
۱۹	۱	۲	۳	۴
۲۰	۱	۲	۳	۴